

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2179	Μεγάλῃ Τρίτῃ βράδῃ 23 Ἀπριλίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

3ος λόγος τοῦ σταυροῦ

Τὸ κλειδὶ τοῦ παραδείσου

«Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. 23,43)

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀγαπητοί μου, ὅπως λέει τὸ Εὐαγγέλιο, εἶνε **ὁ μοναδικὸς διδάσκαλος** τῶν αἰώνων (βλ. Ματθ. 23,8). Δίδαξε σὲ πολλὰ μέρη, ἀλλὰ τὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς ἐπιγείου ζωῆς του ἄνοιξε σχολεῖο καὶ παρέδωσε μαθήματα – ποῦ; στὸ Γολγοθᾶ! Ὅποιος παρακολουθεῖ μὲ πίστι τὰ μαθήματα αὐτά, γίνεται σοφώτερος ἀπὸ κάθε φιλόσοφο. Πάνω ἀπὸ τὸ σταυρὸ ὁ Χριστὸς ἐξεφώνησε ἑπτὰ λόγους, ποὺ ὁ καθένας τους εἶνε ἓνα θαῦμα. Ἔως τώρα προσπαθήσαμε νὰ ἐρμηνεύσουμε πρακτικὰ τὸν πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο λόγο. Τώρα ἂς ἐπιχειρήσουμε νὰ ρίξουμε ἓνα βλέμμα στὸν τρίτο λόγο τοῦ ἐσταυρωμένου Λυτρωτοῦ μας. Ποιὸς εἶνε ὁ λόγος αὐτός;

Ὅπως γνωρίζετε, μαζί μὲ τὸ Χριστὸ σταυρώθηκαν **δύο λησταί**. Εἶχαν διαπράξει ἐγκλήματα, ἡ ρωμαϊκὴ δικαιοσύνη τοὺς συνέλαβε καὶ τώρα τοὺς τιμωρεῖ γι' αὐτὸ κρέμονται σὲ σταυροὺς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ Ναζωραίου. Δὲν ἀποκλείεται νὰ τὸν ἔβλεπαν τότε γιὰ πρώτη φορά· ἴσως ὅμως, ὅπως λένε μερικοὶ ἐρμηνευταί, νὰ τὸν εἶχαν ἀκούσει κάποτε ἢ νὰ εἶχε φτάσει μέχρι τὰ κρησφύγετά τους ἡ φήμη του. Ἀλλὰ τώρα εἶνε ἀνάμεσά τους.

Στὴν ἀρχὴ καὶ οἱ δύο ἦταν σκληροὶ ἀπέναντί του. Τοῦ ζητοῦσαν νὰ τοὺς σώσῃ μ' ἓνα θαῦμα καὶ νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ σταυρό· ὁ Χριστὸς δὲν τὸ ἔκανε κι αὐτοὶ τὸν βλαστημοῦσαν. Κατόπιν ὅμως διαφοροποιήθηκαν· ὁ ἓνας συνέχισε τὶς βλαστημίες, **ὁ ἄλλος ἦρθε σὲ συναίσθησι** καὶ ἄρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ τὸν συγκατάδικό του λέγοντας· Μὰ ἐσὺ δὲν φοβᾶσαι τὸ Θεό; ἡμεῖς δικαίως τιμωρούμεθα, «*ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε*». Καὶ ἀπευθυνόμενος στὸ Χριστὸ παρακάλεσε· «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,41-42). Καὶ ὁ

Κύριος τοῦ ἀπαντᾷ· «**Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ**» (Λουκ. 23,43). Αὐτὸς εἶνε ὁ τρίτος λόγος τοῦ σταυροῦ.

Αὐτό, ἀγαπητοί μου, ποὺ συνέβη τότε ἐκεῖ στὸ Γολγοθᾶ, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε ἐλεύθερος, θὰ ἐπαναλαμβάνεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Οἱ ἄνθρωποι ἀπέναντι στὸ Χριστὸ διαχωρίζονται· ἄλλοι τὸν δοξολογοῦν, ἄλλοι τὸν βλαστημοῦν. Τὸ σχῆμα αὐτὸ θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε· ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ θεοδόχος προφήτευσεν, ὅτι ἐμπρὸς στὸ Βρέφος ποὺ ἐβάσταζε στὴν ἀγκάλῃ του ἄλλοι θὰ ἀπιστήσουν καὶ θὰ χαθοῦν, ἄλλοι θὰ πιστέψουν καὶ θὰ σωθοῦν (βλ. Λουκ. 2,34). Τὸ κήρυγμα γιὰ τὸν ἐσταυρωμένο Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου, ὅπως λέει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, εἶνε γιὰ ἄλλους μὲν «*ὁσμὴ θανάτου*», καὶ γιὰ ἄλλους «*ὁσμὴ ζωῆς*» αἰωνίου (βλ. Β' Κορ. 2,16).

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι ὁ ἐκ δεξιῶν ληστής ἐκεῖ στὸ σταυρὸ ἦρθε σὲ κατάνυξι, ἄνοιξαν τὰ μάτια του, εἶδε τὴν ἀλήθεια, καὶ μέσα σὲ μικρὸ διάστημα ἔτρεξε, ἔφτασε καὶ πέτυχε τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς του ἐπὶ τῆς γῆς. Μολονότι ἀκίνητος στὸ σταυρό, ἔκανε **τρία μεγάλα βήματα**.

✓ **Πρῶτον**, συντετριμμένος καὶ ταπεινωμένος, συναισθάνθηκε τὴν ἁμαρτωλότητά του καὶ ἐξωμολογήθηκε τὴν ἐνοχή του. Τὰ λόγια του «*Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν*» εἶνε λόγια αὐτομεμψίας. **Αὐτομεμψία** εἶνε τὸ νὰ κατηγορῇ κανεὶς τὸν ἑαυτό του καὶ ἀποτελεῖ ἰσχυρὸ πνευματικὸ ὄπλο κατὰ τοῦ κακοῦ ποὺ φωλιάζει μέσα μας. Ἡ αὐτομεμψία ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν αὐτογνωσίαν, μετὰ τὸ «*γνώθι σαυτὸν*» τῶν ἀρχαίων. Ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος εἶνε συνήγορος τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ εἰσαγγελεὺς ποὺ ἀπευθύνει κατηγορῶν κατὰ τῶν ἄλλων. Ὁ ληστής ὅμως δὲν κατηγορήσε κανένα ἄλλον (π.χ. τὴν κοινωνία, γο-

νεῖς, δασκάλους, ἄρχοντες, ἱερεῖς κ.λπ.) παρὰ μόνο τὸν ἑαυτό του. Δὲν εἶπε, Δὲν φταίω ἐγώ, μέσα σὲ τέτοιο κόσμο ἀνατράφηκα. Γιατὶ εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὁ ἄνθρωπος, παρ' ὅλη τὴν κακὴ ἐπιρροὴ τοῦ περιβάλλοντος, ἔχει ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴ δύναμι ν' ἀντισταθῇ καὶ νὰ νικήσῃ τὸ κακό, ὅπως π.χ. ὁ Νῶε τὸν καιρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ὁ Λῶτ στα Σόδομα. Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς λέει· «Ψυχὴ καὶ Χριστὸς σὰς χρειάζονται· αὐτὰ τὰ δυό, ὅλος ὁ κόσμος νὰ πέσῃ ἐπάνω σας, δὲν μπορεῖ νὰ σὰς τὰ πάρῃ, ἐκτὸς μόνο ἂν τὰ δώσετε μόνοι σας».

✓ **Δεύτερον**, ἀναγνώρισε καὶ διακήρυξε τὴν ἀναμαρτησίαν τοῦ Χριστοῦ. Τὰ λόγια του «*Οὗτος οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε*» εἶνε **ὁμολογία** πίστεως στὸν ἀναμάρτητο Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Γιὰ νὰ σωθῇ κανεὶς πρέπει νὰ πιστέψῃ στὸ Χριστό, νὰ ὁμολογήσῃ τὴ θεότητά του καὶ νὰ βαπτισθῇ στὸ ὄνομά του. Ὁ ληστής μέσα σὲ μικρὸ διάστημα ἐγνώρισε τὸ Χριστό, τὸν ὁμολόγησε ἀναμάρτητο Σωτῆρα καὶ Θεό, καὶ ζήτησε νὰ λάβῃ τὸ ἔλεός του.

✓ Τὸ **τρίτο** βῆμα τοῦ ἦταν ἡ θερμὴ παράκλησις «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,42). Ὁ λόγος αὐτός, ὅπως βεβαιώνει ἡ Ἐκκλησία μας, ἔγινε τὸ **κλειδί** μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ληστής ἀνοίξε τις κλειστὲς πύλες τοῦ παραδείσου. Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἀκοῦμε στὸ συναξάρι τὸν στίχο·

«*Κεκλεισμένους ἤνοιξε τῆς Ἑδέμ πύλας βαλὼν ὁ ληστής κλειῖδα τὸ “Μνήσθητί μου”*». Ἡ παράκλησίς του ἔγινε δεκτὴ. Ἀπόδειξις εἶνε ἡ βεβαίωσις ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Ἑσταυρωμένου· «*Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ*» (Λουκ. 23,43).

Γιὰ πολλὰς ληστεῖες ἦταν ἄξιος καταδίκης ὁ ἐκ δεξιῶν κακοῦργος. Πρόλαβε ὅμως πρὶν ξεψυχήσῃ νὰ κάνῃ καὶ μία «ληστεία» εὐλογημένη· στὸ «παραπέντε» **ἄρπαξε τὸν παράδεισο!**

Οἱ ἄλλοι λόγοι τοῦ σταυροῦ εἶνε εἴτε προσευχὴ - συνομιλία μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα, εἴτε παραγγελία σὲ ἀγαπητὰ πρόσωπα, εἴτε προσωπικὴ ἔκφρασις· ὁ τρίτος αὐτὸς λόγος του εἶνε ἡ **κατάληξις ἐνὸς διαλόγου**· «*Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ*». Τί συμπεραίνουμε ἀπὸ τὰ λόγια αὐτά·

✓ Ὁ Ἑσταυρωμένος μὲ τὸ «*Ἀμὴν λέγω σοι*» βεβαιώνει, ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ **κυρίαρχος τῆς οὐρανίου βασιλείας**, ἐκεῖνος ποὺ κρίνει καὶ ἀποφασίζει ποιὸς εἶνε ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ στὸν παράδεισο. Μπορεῖ ὡς ἄνθρωπος τὴν ὥρα αὐτὴ νὰ 'νε καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ὡς Θεὸς ὁ-

μως δὲν παύει νὰ 'νε αὐτὸς ποὺ μέσα στὸ τρυπημένο χέρι του κρατᾷ τὴ ζωὴ ὅλων τῶν ὄντων, τὶς οὐράνιες σφαῖρες καὶ τοὺς γαλαξίες, καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἐξουσία τοῦ παραδείσου.

✓ Τὸ «*σήμερον*», ποὺ λέει, **γιά τὸν ἴδιο** μὲν δὲν σημαίνει ὅτι ἔως τώρα δὲν ἦταν στὸν παράδεισο καὶ θὰ εἰσέλθῃ τώρα ἐκεῖ μαζί μὲ τὸ ληστή. Ὁχι. Ὁμιλεῖ ὡς ἄνθρωπος. Διότι **ὡς Θεὸς δὲν ἔλειψε ποτέ ἀπὸ ἐκεῖ**, ὅπως λέει ὁ γνωστὸς ὕμνος τῆς Διακαινησίμου· «*὘ν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ἄδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ, καὶ ἐν θρόνῳ ὑπῆρχες, Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος, πάντα πληρῶν ὡς ἀπερίγραπτος*» (ἀπόδειπν. Διακαιν.).

✓ Τὸ «*σήμερον*» ὅμως **γιά τὸ ληστή** δὲν σημαίνει καὶ ὅτι ὁ παράδεισος ἔχει ἀνοίξει ἤδη ἀπὸ τώρα. Σημαίνει, ὅτι ὁ ληστής –καὶ μαζί μ' αὐτὸν βέβαια ὅλοι οἱ δίκαιοι– ἀπλῶς **προγεύεται ἀπὸ τώρα τὸν παράδεισο**, ἐν μέρει ὅμως καὶ ὅχι πλήρως· στὴν πληρότητά του θὰ τὸν ἀπολαύσῃ μόνο μετὰ τὴν τελικὴ κρίσι.

Ὁ εὐγνώμων ληστής, ἀγαπητοί μου, εἶνε **ὑπόδειγμα ἐξομολογήσεως**. Ἐξομολογήθηκε δημοσίως, ἐνῶ ἐμεῖς δὲν ἐξομολογοῦμεθα οὔτε κατ' ἰδίαν στὸν πνευματικόν. Ἀκοῦμε τὴν ἐξομολόγησί του ὅλοι, λαϊκοὶ καὶ κληρικοί, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ λίγους οἱ πολλοὶ δὲν ἐξομολογοῦνται. Πόσο χαίρομαι ὅταν μαθαίνω, ὅτι σὲ μιὰ ἐνορία πῆγε πνευματικὸς καὶ ἐξομολογήθηκαν ὅλοι! Καὶ ἔχει ἡ Ἐκκλησία μας καλοὺς ἐξομολόγους. Γιὰ τὸν Κοπέρνικο, διάσημο ἀστρονόμο, λένε ὅτι ζήτησε νὰ γράψουν στὸν τάφο του· Δὲν ζητῶ τὴ χάρι ποὺ ἔλαβαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μάρτυρες· ζητῶ τὴ χάρι τοῦ ληστοῦ, ποὺ ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε «*Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ*». Μακάριοι ὅσοι θὰ ἔχουν μιὰ θέσι ἐκεῖ.

Μὲ τὰ λόγια του «*Ἄξια ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν*» ὁ ληστής εἶνε ἀκόμη **ὑπόδειγμα αὐτομεμψίας**. Ἄν οἱ πρωτόπλαστοι ἔχασαν τὸν παράδεισο, εἶνε διότι τοὺς ἔλειψε ἡ αὐτομεμψία. Τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ ποῦμε γιὰ τὸν καθένα μας ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ χώρα ὡς σύνολο· «*Ἄξια ὧν πράττει ἀπολαμβάνει*»· θὰ τιμωρηθῇ ἰδίως γιὰ τὶς βλασφημίες. Ὡ πατρίδα μου, μεγάλες τιμωρίες θὰ ἐπακολουθήσουν.

Ἄν θέλῃ ὁ Θεὸς καὶ διὰ τῶν προσευχῶν τῶν ἁγίων πατέρων **θὰ συνεχίσουμε τὴν ἐρμηνεία**. Μέχρι τὸ Μέγα Σάββατο ἐλπίζω νὰ ἐξηγήσουμε καὶ τοὺς ἄλλους λόγους τοῦ Ἑσταυρωμένου Λυτρωτοῦ· ὃν, παῖδες, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**